

Karim Khan, noul procuror general al CPI, si numeroasele provocari care îl asteapta

Avocatul britanic Karim Khan preia miercuri functia de procuror general al Curtii Penale Internationale (CPI), în care îl asteapta o misiune complexa din care nu lipseste ancheta controversata privind conflictul israeliano-palestinian, noteaza AFP.

Karim Khan îi succede gambienei Fatou Bensouda, ajunsa la finalul celor noua ani de mandat si care a fost salutata pentru ca a extins activitatea CPI, dar care a înregistrat si unele esecuri rasunatoare, cum a fost achitarea fostului presedinte al Cote d'Ivoire Laurent Gbagbo.

Khan, în vârsta de 51 de ani, a fost ales procuror al CPI în februarie, la New York, de catre statele parti ale Statutului de la Roma. El urmeaza sa depuna public jurământul miercuri, la ora locala 11:00 (09:00 GMT), la sediul singurei curti permanente pentru crime de razboi, careia îi va deveni cel de-al treilea procuror general.

Avocat specializat în drepturile omului, Khan ocupa pâna acum functia de subsecretar general al ONU, unde a raspuns de ancheta speciala privind crimele de razboi ale gruparii jihadistice Stat Islamic.

Khan a intervenit de partea apararii în numeroase procese în fata CPI, printre care cel al lui Seif al-Islam, unul din fiii fostului dictator libian Muammar Gaddafi.

Pe noul procuror general în asteapta dosare voluminoase si complicate, cum ar fi cererea de autorizare a unei anchete în razboiul antidrog din Filipine, anuntata luni, ancheta privind crimele de razboi din Afganistan si cea referitoare la conflictul israelo-palestinian.

El urmeaza de asemenea sa faca fata opozitiei unor mari puteri care au refuzat sa se alature CPI, precum Statele Unite, China si Israel.

'CPI este într-o faza cruciala' dupa ce a suferit numeroase critici pentru ca nu a fost 'la fel de eficace precum o doreau statele parti', este de parere Carsten Stahn, profesor de drept penal international la Universitatea Leyden.

În opinia expertului, sosirea lui Khan ar putea reprezenta si o 'ocazie de a reforma tribunalul', criticat în mod repetat pentru salariile ridicate ale judecatorilor si pentru lentoarea procedurilor.

O 'încarcatura politica' aparte va avea ancheta privitoare la conflictul israeliano-palestinian, considera Stahn, în conditiile în care, spre exemplu, Marea Britanie, membra a CPI, s-a opus anchetei în acest dosar.

'El va fi sub presiune si speram ca va actiona la fel ca Fatou Bensouda, în totala independenta, fara teama sau favoruri', a declarat pentru AFP Matthew Cannock, directorul Centrului pentru justitia internationala al Amnesty.

În schimb, Karim Khan ar putea beneficia de o administratie americana mai putin conflictuala, dupa ce Fatou Bensouda a fost vizata de sanctiuni decise sub presedintia lui Donald Trump.

Fatou Bensouda lasa în urma un bilant amestecat, chiar daca a extins activitatea Curtii.

În mandatul sau, Laurent Gbagbo a fost achitat pentru crime de razboi în Cote d'Ivoire, fostul presedinte congolez Jean-Pierre Bemba a fost si el achitat în apel, iar urmarirea în justitie a presedintelui kenyan Uhuru Kenyatta a fost abandonata.

Fatou Bensouda a înregistrat însa si succese notabile, cum au fost condamnarea lui Dominic Ongwen, copil-soldat ugandez devenit comandant al brutalei rebeliuni Armata de rezistentă a Domnului (LRA), si condamnarea fostului comandant rebel congolez Bosco Ntaganda.

'Ne vom aduce aminte de ea în cele din urma ca de cineva care a început sa faca sa avanseze CPI într-o directie curajoasa', a apreciat Matthew Cannock.